

Хэбзэшлү афэхъугъ

Дээ кyuлыкyм имэханэ кyэлэтыгъэным фэш! Адыгэ Республикэм идзэ комиссариат кlэщакlо фэхуи, республикэ ыкlи кyэлэ хэбзэгъэуцу кyулыкyхэр, общественнэ организациехэр илэ-пылэгъоу, чъэпыогъум и 17-м дзэм кlощтхэм я Мафэ хагъэунэфыкlыгъ. loфтхабзэр кyылбл дзэ шoльырым ия 33-рэ хэушъафыкlыгъэ мото-стрелковэ бригадэу Мыекyапэ дэтым щыкlуагъ.

Зэхэхэм хэлэжъягэх Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, Адыгэ Республикэм и Лышхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрациие ипашэу Владимир Федоровыр, республикэм ихэбзэгэуцу ыки игъэцкэкӀкӀо къулыкӀухэм, ведомствэ зэфэшъхьафхэм, патриотическэ-общественнэ организациехэм ялыкӀохэр, дзэм къулыкӀу шахьынэу мэфэ благӀэхэм ащӀштхэр, МыекӀуапэ ыки МыекӀопэ районым яеджӀлӀэхэм яапшӀэрэ классхэм яклӀээджакӀохэр, нэмыкӀхэри.

АР-м идээ комиссаруу Александр Авериним бжихъе дээ дэшыгъор тиреспубликэ зэрэ-щызэхэцэрэм ехыллагъуу пэ-ублэ псалъе ац къычишыгъе. Комиссарым къызериуагъэмклэ, мыбжихъе зэкълэмкли Адыгеим щыц нэбгырэ 450-рэ дашынэу щыт. Непэрэ мафэм ехууллэу дээ къулыкъур нэбгырэ 255-мэ къяджагъ. Къыблэ дээ шьолырым и Командующэ иуна-шьоклэ, УФ-м идээ къулыкъу хахъэхэрэ чыльадзэхэм, мэ-шлукудзэхэм, ошьогу десанты-дзэхэм, стратегическэ мэхъанэ зилэ ракетыдзэхэм, хы-дзэ фло-тым ыкли МВД-м идзэхэм нэб-

гүрэ 400-м ехүмэ кьулыкьур ашахьынэу агьэнэфагь. Ахэр зипкьышьолкэ анахь пытэхэр арых. Тикьэралыгьо и Темыр-Кавказ шьолпыр кьыхиубытэрэ чьыплэхэр арых нахьыбэу тиньжыкьлэхэм кьулыкьур зышахьыштхэр.

Владимир Нарожнэм зэх-
хэм къеклолагэхэм эклэми
шуфэс кварихыг, мэханшхо
зилэ юфтхябзэ зэрээшлаг-
гээмклэ АР-м и Кээралыгто
Совет — Хасэм депутатхэм
ацлэклэ кьяфэгушуаг. Ац кы-
зэриуагээмклэ, ильэс кьэс, ха-
бзэ зэрэхугуэу, тиреспубликэ
мы мафэр шыхагэунэфыкы.
Кыткэлэхуэхэрэ ныйбжыклэхэм,
аныхуэу кьулыкьур зыхынэу
кыызэджагэхэм, яхэгэгу шу
альэгюу, лыблэнагэ ахэлэу,
тинахыжыхэм хэбзэ дахэу
ахылыгэхэр ащымыгупшэхэу
ахэм ягюгу рьклонхэмклэ мы
юфтхябзэр шысэшлюу зэрэщы-

тыр кылуаг. Кылыкыр зы-
хынэу кызыпыщылъхэм нэ-
ужым закыфигъази, япшэ-
рыль дэгъоу кыгъэцэкленыш,
ильэс зытешлэкӀэ джы фэдэ
кыабзэу, зэкӀэ зэгъусэхэу,
псау кыгъэзжынынэу кыфэ-
лэлуагъ.

Дзем кӱштхэм я Мафэу хӱгъунэфыкырэмкӱ Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Тхьакӱшынэ Аслъан ыцӱкӱ къафӱгушӱагъ Владислав Федоровыр.

— Социальнэ-политикэ Иф-
тхьабзэу «Дзэм клоштхэм я
Мафэ» ихэгъуэнэфыкын анэхь
лофыго шьхалэмэ ащыц, —
кыулыаг В. Федоровым. —
Тиньбжыклэхэм Урысыем и
Улэшыгэ КӀуачӀэхэм щытху
хэлъэу кыулыкӀу зэрацахь-
щтым, зыщыц Адэгэ Республи-
кэм ыцӀэ дахэкӀэ зэрэагъэ-
лоцтым сицхьэ тӀы. Шьуагэ
бэ ильыр, илъэсыр псынклэу

кӀонышь, къулыкъур дэгъоу
къэшъухъынышь, шыупсаоу зэ-
кӀэми кӀэжъугъэзэжъынэу шы-
фэсэлӀ.

Джащ фэдэу кьулыкьур зыхышт ныбжьыкIэхэм закъыфагъазэзэ Iофгъабзэм кыбщыгушIагъэхэм кьызыралуагъэмкIэ, кIэлэ ныбжьыкIэ пэпчIахгъэгу кьылухумэныр ипшэрыль шъхьал. Ау тильэханэ ар зэрэмыпсынкIэр зэкIэми дэгъоу кьагурэлэ. Дзэм кьулыкьур щыпхьыным кьыныгуабэ пылъ. Ахэм кьамыгъаштэхэу, тьдэ щыIэхэми, кьызщыху-гъэхэ Адыгеир ащымыгъупшэу, ыцIэ дахэкIэ рарагъалоу, щытху хэлпэу кьулыкьур ахьынэу, псаоу, узынчъу кьагъэзэжынхэу, гъогу мафэ техьанхэу дзэкIолIхэм кьафэпъэлъагъэх.

Мы мафэхэн кыулыккыр ахынэу кыызэджэгэхэ нэбгырэ 14-мэ нэпээлл шухафтынхэр ыкйи Мыекьопэ кэлэ администрациемрэ Мыекьуапэ идээ комиссариатрэ зэгүүсэхэу кыулыккыу зыхышт-хэм апнае кыдагэкэлгыгэхэ брошюрэхэр аратыжыгыгэх.

лофтхэбзэм 1элпшэ бэнэ-
ным, ушум, каратэм апыль куп-
хэм ыки хэушхыафыкыгыгэ
отрядым (спецназым) хэтхэм
ялпэлэсэнэгыгэ кышцагэлъэ-
уагэ. Адыгеим идесантник-
хэм я Союз хэтхэр парашю-
тымклэ кыпк1эххээ, кыэгэ-
лъэгон гъш1лэгонхэр кыашы-
гэх. Ац нэмк1эу, к1лээджэ-
к1охэр дээм шагэфедэрэ тех-
никэм, 1ашэм нэлуасэ афа-
шыгэх, казармэм ишхан1э ра-
гъэблэгыгэх ыки дзэк1ол1хэм
якэшэ зыфедэр арагэууплэ-
к1угэ.

КИАРЭ Фатим.

Сурэтхэр 1эшьынэ Аслъан
тырихыгъэх.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иятлоклитонэрэ зэхэсыгъо 2014-рэ илъэсэм чъэпыогъум и 22-м шылэшт.

Зэхэсыгьом зыцахэплээшт-хэм мыщ фэдэ юфыгьохэр ахагьэхыагьэх: законопроектэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыплэ зыгьэлорышлэжыным ехыылаагь» зыфилорэм зэхь-кыныгьэхэр фэшлыгьэнхэм фэгьэхыыгьэм» ятлонэрэу хэплээгьэныр; законопроектхэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Бюджет юфыр Адыгэ Республикэм зэрэцыгьэпсыгьэм ехыылаагь» зыфилорэм ия 21-рэ статья ия 2-рэ лахь ыкьлүачлэ кьы-зэтэлэжэгьэным фэгьэхыыгь», «Республикэ, чыплэ мэханэ зилэ чыпыонс чыплэхэу лэшэу кьагьэюнэхэрэм язэхэшэнклэ ыкьлэ якьэхуымэнклэ юфыгьо

заулэ зэшлохыгэным ехы-
лагъ», «2015-рэ ильэсым Адыгэ
Республикэм ипенсионер ры-
псэунымкӀэ ахьщэ анахь ма-
кӀэу ищыкӀэгъэщтыр гъэнэфэ-
гэным ехыллагъ» зыфилохэ-
рэм, Адыгэ Республикэм иза-
конхэу «Адыгэ Республикэм
и Лышъхьэ ехыллагъ», «Адыгэ
Республикэм иминистрэхэм я
Кабинет ехыллагъ», «2014-рэ
ильэсымкӀэ ыкӀи 2015-рэ, 2016-
рэ ильэсхэм ячэзыу пальэклэ
Адыгэ Республикэм иреспубли-
кэ бюджет ехыллагъ», «2014-
рэ ильэсымкӀэ ыкӀи 2015-рэ,
2016-рэ ильэсхэм ячэзыу
пальэклэ Адыгэ Республикэм
шӀокӀ зимылэ страхованиемкӀэ
и Чыплэ фонд ибюджет ехы-
ллагъ», «Адыгэ Республикэм
икъэралыгъо граждан къулыкъу
ехыллагъ», «Транспорт хэбзэ
лахым ехыллагъ», «Чыплэ

зыгъэлорышлэжынымклэ кыу-
лыкъухэм социальнэ лъэны-
къомклэ Адыгэ Республикэм
икъэралыгъо полномочиехэр
афэгъэзэгъэнхэм ехыллагъ»,
«Адыгэ Республикэм машом
зыкъыщемыгъэштэгъэнымклэ
шлэгъэн фаехэм яхыллагъ»,
«Зыныбжъ имыкыгъэхэм аналэ
атегъэтыгъэнымклэ чыпллэ зы-
гъэлорышлэжынымклэ кыулыкъу-
хэм Адыгэ Республикэм икъэ-
ралыгъо полномочие заулэ афэ-
гъэзэгъэным ехыллагъ» зыфи-
лохэрэм зэхокынынгэхэр афэ-
шыгъэнхэм афэгъэхыгъэм»
апэрэ ахэплэгъэныр ыки нэ-
мыкъл юфыгъохэр.

Жуковский иурам тет унэу
N 22-м хэт Залышхоу зэхэсы-
гьохэр зыщызэхашэрэм сыха-
тыр 11.00-м Юфшлэныр цыра-
гъэжъэшт.

**Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ**

Тигъэзетеджэ лъапIэхэр!

2015-рэ ильэсым иапэрэ ильэсныкыо клэтхэгү уахьтэр макло. Урысыем и Почтэ икьутамэу АР-м шылэм кыгыгэ-уцуггэ клэтхапклэхэр шьугу кьэтэгьэклыхьых:

52161-рэ индекс зилэмклэ — **сомэ 892-рэ** чапыч **62-рэ** (гъэзетыр тхьамафэм тфэ къыдэклы).

В2161-рэ индекс зилэмклэ — **сомэ 884-рэ** чапыч
92-рэ.

52162-рэ индекс зилэмклэ — сомэ 874-рэ чапыч

14289-рэ индекс зилэмклэ — **сомэ 260-рэ** чапыч **46-рэ** (гъэзетыр тхыамафэм зэ, бэрэскэшхо мафэм, телепрограммэр игъусэу къыдэклы).

Мыёкыуаэ дэт организациехэм экзэмпляр **15-м кы-
щымыкызу** кыратхыккымэ, зы экзэмплярым йосэщтыр
сомэ 200. Ащ редакцием кегъатхэх ыккы афешэжы.

«Адигея-Интерсвязь» зыфилорэ организацием икиоск-хэу Мыекыуапэ дэтхэм ильэсныкыо клэтхаклэу ялагээр — **соми 150-р** — кыэнэжыы. Гээзетыр кыызшыратхыкпырэ киоскым ежь-ежырэу члахыжыы. Гээзетэу «Адигэ макъэм» иредакцие дэжэ щыт киоскым **соми 150-клэ** тигээзет шьушыкклэтхэн шүүлэккышт.

Ныбджэгъу лъапIэхэр! Шьуклатх лъэпкъ гъэзетым.

Редакционер

**Пенсиехэмкӕ фондыв
и Къутамӕу
Адыгӕ Республикӕм
шылӕм иппресс-кӕулыкӕу**

Лилия Орловар.

Ирина Нестеренкэр.

Гушылэм пәе, алэрэ чыпыlichem хэфагыэхэм ащыщэу анахь баллыбэ кызыхыгыэ Лилия Орловам (Джэджэ район, поселкэ Новэр) илофшаклэ жарим хэтхэм лъэщэу ашлогэшлэгьоныгь. Сурэтшыныр ыгьэфедзэз, сабыир лэпэлэсэнэгьэм зэрэфэгьэсэщтыр ащ кыгыэльэгьуагь. Алэрэу ылъэгьуэгь сабыихэм сурэтшыкыла амалыбэ кыаригьэгьэлъэгьоуагь.

Оксана Лапуновам ятлонэрэ чыпэр ыхыгы, ар Мыекыпэ кIэлэцыкIу ыгыпылу N 37-м кIэлэпыу щэлажэ. Зилэгү-хэм ауж кынэрэ сабийхэм аш Iоф адешэ. Сабийхэм яп-сауныгэ кэууухүмээ, ахэм

зэрадэлшлэцтыр ары. Ари жүрим
лъяшэу шлогъэшлэгъоныгъ.

Зэнэкъокъум хэлэжыагъэ
пэпчъ ыугъоигъэ материалхэр

скэ къашьо къаригъэшлыгъ. Ар
плъэгъун фэягъэ. Ахэм афэ-
дэ клэлэплухэу зыпсэ сабий-
хэм ахэзылхьэу, ежь клэлэ-

**Республикэм ипашэхэм кӀэлэлӀухэм ялофшӀэн
аналӀ тырадзагъ, а сэнэхъатым имэхъанӀ кӀэлӀэты-
гъэным пае зэнэкӀокӀухэр зэхашӀэнхӀу, ахэм апӀ-
лӀухъащ ахъшӀер республикӀэ бюджетым кӀытлӀп-
щынӀу рахӀухъагъ. КӀэлэлӀухэм ямызакӀоу, кӀэлӀ-
цӀыкӀу лӀыгъылӀэхэри зэнэкӀокӀухӀу аублагъ.**

зыдэль папкэ кырихыылаҕы.
Ар 1ах 1ахэу гошыгыэ. «Про-
фессиональные ценности»,
«Кредо» зыфилохэрэм ся-
пыйыш, сэгыэшаҕо. «Клэ-
цыкы 1ыгып1эм 1оф щыпшэ-

цыклуми ным фагъадэхэрэр
республикэм зэрисхэм, лoф
зэрэщашлэрэм сэ сшъхьэклэ

**Оксана
Лапуновар.**

сырэгушхо. Блэклыгээ илээс-
ху зэнэкьокьур зыкьуагэхэм
ауж к1элэлп1у дэгьоу шы1эр
тыухыгээ шлошлыг, ау мыгээ
кьэкьуагэхэр адрэхэм анахь
лээшыггэх, гээшлэгьоныггэх.
К1элэлп1ухэм кьагурылуагь зэ-
нэкьокьум ухэлажьэмэ, шып-
кьагь хэлььоу уасэ кьызэрэ-
пфашыштыр.

Блэкыгыгэ ильэсхэм афэмы-
дэу мы ильэсым ищылэ мазэ
кыщеггэжыагыгэу клэлэцкыкы
ыгыгылэхэм кэралыгэо фе-
деральнэ шапхъэхэм атэтэу lof
ашлэу рагъэжыаг. Ахэм кы-
далгытэ сабый пэпчэ еклопэкэ
шхъаф илэу удэлэжыэныр. А
шэпхъаклэхэм яхыылэгъаг лэнэ
хураеу зэнэкьокьум иклэхум
кыагыэр. Сэ сишлшклэ, ащ
ишуагыгэ кэккыагы. Шапхъэ-
хэр дэгъоу зышлэхэрэри, нахь
дэуу зышлэхэрэри лэнэ ху-
раем ашлогъэшлэгъонэу хэлэ-
жыагыэх, упчлэхэр кьатыг.
Ахэм джуапхэр агъотыгъэх.
Бэмэ яшлшлэхэр кыралотыкы-
гэх, лэнэ хураер зэклэхэмкы
«еджаплэ» хуыгэ.

«Къэклорэ илътэсым сыд къы-
дэшъулытэштыр?» плугъэшъ,
къэслон. КӀэлэплухэм зэнэкьо-
къум зыфагъэхъазыры зыхьукӀэ
материалэу къагъэхъазырхэрэм
ащыхщэр нэмыкӀ кӀэлэплухэм
алыгъэлэсыгъэнхэу, ахэр агъэ-
федэнхэу амал шылэн фæе. Ац
пае материалхэр кӀэлэплу пэ-
рытхэм рясайтхэм къарыгъэ-
хъэгъэнхэ фæуе сэлъытэ. Зэ-
нэкьокъур лъэныкъуи 4 непэ
мэхумэ, «lofshlɛklɛʃlur адз-
сэгъоши» ылоу лахъ заочнэу зэ-
нэкьокъум зэгъыгъэнхэу плэуӀышт.
Ар зэрэтшӀыштым тегушысэшт.

Сэ сишлoшклэ, зэнэкъoкyм
нах мэхъанэ раты хьугъэ.
Хэлажэ зышлoигъом ипчъагъэ
хэхъо. Кlэлэплумэ уалыгплъэмэ,
ахъцэ зэнэкъoкyм имылпы-
ми, коллективзу кызыхэкlы-
гъэхэм, сабыхэм апаами щыт-
хьуцэм фэбзэнэх кысшлoшы.
Тхаеггэпсэху.

— Ори тхьауегъэпсэу, зэ-
нэкъокъум уасэ къызэрэфэ-
пшыгъэмкIэ.

СИХЪУ Гощнагъу.

ЗЭНЭКЪОКЪУМ **ЫУЖ**

«Ильэсым иклэлэегэджэ анахь дэгүү» зыфилорэ республикэ зэнэкьокьур бэшлагээ зыклорэр. Ащ елыытыгэмэ, клэлэлүхэм язэнэкьокьу «ныбжьыкл». Ильэси 6 хуугээ нылэп зызэхашэрэр. Ау ащ хэлажьэхэрэм ялэлэсэнэыгээкли, ясэнэхьатклэ лъэгаплэу зынэсхэрэмкли клэлэегаджэхэм зыпарэкли къащагьаклэрэп. 2008-рэ ильэсым нэс клэлэцлыкү лыгыплэхэм ялофышлэхэр ащ фэдэу къэмыльагьохэу, ягугьуи хьатэу амышлэу, «кло, клэлэлүхэмэ сыда ащ фэдизэу ашлэрэр?» зыфэллошт гупшысэр ары афагээшьюашэщтыгээр.

Ау республикэм ипашэхэм ахэм ялофшэн аналэ тыра-
дзагь, а сэнэхьатым имэхьа-
нэ кьэлэтыгъэным пае зэнэкь-
кьухэр зэхашэнхэу, ахэм апэ-
лұхьашт ахьшэр республикэ
бюджетым кьытлұпшыңыз ра-
хұхьагь. Клэлэплұхэм ямыза-
кьоу, клэлэцлұкьлұгыплэхэри
зэнэкьокьухэу аублагь.

Ащ фэдэу 2008 — 2013-рэ илӕсхэм къаклоцӕ кӕлӕцӕкӕуыгтыпӕ 30-мӕ ахцӕ слухъафтынӕу сомӕ мин 300 зырыз зӕнӕкъокъум къысшахыг, кӕлӕлӕу 217-мӕ слухъафтынӕу сомӕ мин 20-м къысгъӕжагъӕу мини 100-м нӕсӕу ара-

тыгь. Ащ фэдэу мыгъэ клөгъэ зэнэкьокьуми анахь дэгъоу кыхахыгъэ нэгыри 3-м нэмы-клэу ахэм къыклэлъыклогъэ нэгыри 5-ми ахыщэ шлухъафтынхэр афагъэшъошагъэх.

Зэнэкбокчур зауухыгэм мэфэ заулэ тешлагъэу, клэлэегъаджэм и Мафэ ехьулэу мэфэкл зэхыхъэу шылагъэм АР-м и Лышьхъэу Тхьакулыгэм Аслъан анахь клэлэплу дэгъухэм къащыфэгушлагъ. Ащ ыуж зэнэкбокчур зэрэкулагъэм фэгъэхьыгъэу гушыгъэу тыфэхьыгъ АР-м гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ и Министерствэ илофышлэу, еджаплэн пэмыхьагъэхэм ягъэсэнэгъэ фэгъэзагъэу Вэрэкьо Хьурыет. Блэкыгъэ илъэсхэм ялбытыгъэмэ мыгъэ зэнэкбокъум хэлэжъагъэхэр зыфэдагъэхэмклэ, еж ышъхьэклэ шлогъэшлэгъон горэхэр ахилъэгъуагъэмэ, лэнэ хьураеу ашыгъэм шлагъэ къытыгъэу елпытэмэ, къэкlorэ зэнэкбокъум изэхэщэнклэ анахьэу ыналэ зытетыштымклэ теупчыгъ.

— Мы ильэсым нэбгырэ 16
зэнэкьокьум къеклолагь, аш

фэдэу бэу апэрэу хэлэжыаг. Ахэм мыгъэ дэгъу дэдэу зэ-
нэкъокъум зыкыфагъэхъазы-
рыгъ. Нахъ чаныгъэх, нэутха-
гъэх, ясэнэхъат шу зэралъэ-
гъурэр, ац хэшлыкышхо зэрэ-
фырэлэр къахэщыщтыгъ, яцы-
хъэ зытелъыжьыгъу шытыгъэх.
Хэлэжыагъэ пэпчъ ежъ loф

2008 – 2013-рэ илээсхэм кьаклоцI клэлэцЫкIу
ыгыпылэ 30-мэ ахьцэ шлухафтынэу сомэ мин 300
зырыз зэнэкьокьум кьышахыгы, клэлэпIу 217-мэ
шлухафтынэу сомэ мин 20-м кьыщегэжьа-
гьэу мини 100-м нэсэу аратыгь. Ащ фэдэу мыггэ
клоггэ зэнэкьокьуми анахь дэгьоу кьыхахыгэ
нэбгыри 3-м нэмыклэу ахэм кьакIэлэлыклоггэ
нэбгыри 5-ми ахьцэ шлухафтынхэр афагэшьо-
шагьэх.

зыдишлэрэ лъэныкъомкIэ дэгъоу
зыкIыгъэлъэгъон ылъэкIыгъ.
Зым унагъом кытэдждэрэ зы-
мзэгъыныгъэхэм сабыир
зэрэщыуухъумэщтыр, адрэм
сурэтшыныр бгъэфедзэ са-
быир зэрэппуштыр, яцэнэ-
рэм зиамалхэмкIэ илэгъухэм
акIэмышхэрэ сабайхэм Iоф
зэрэдэпшлэщтыр ыкIи нэмкI
лъэныкъохэр къагъэлъэгъуагъ.

япун зэрээхэпшэцтым, шы-
klaklэхэр зэрэбгьэфедэцтхэм
ар адэлажьэ.

Кыргызчанын кыргызчага өзгөчөлүк
көз карашы менен көрсөтүүсү өтө маанилүү.
Бул жерде биз «Еоме» деген сөздүн ма-
насына көңүл буруу керек. Бул сөз «Еоме»
дигени менен окшош, бирок анын ма-
насы башка. «Еоме» дегени «Еоме»
дигени менен окшош, бирок анын ма-
насы башка.

кѡаухыжыгъ. Уиными бгъэшлѣ-
гьонѣу юфтхѣабзѣр Оксанѣ зѣ-
хишагъ.

Ирина Нестеренкэм психологэу
Мыекьопэ районимклэ поселкэу
Краснооктябрьскэм дэт клэлэ-
цыккы ыгыгыплэу N 29-м лoф
цешлэ. Темэу зыделажэрэр
зыфэгъэхьыгэр ны-тыхуэ зы-
мыкълхэрэм ясаябыхэм япси-
хикэ кэхухумэгъэныр, ахэм лoф

нэу сыда угу зыкырихыэр?»
зыфилорэ упчлэм иджэуапэу
клэлэпүхэм ащыщ горэм кьет-
хы: «Силофшлэн амал кысе-
ты клэлэцыкыгуьор иклэрыклэу
мызэу, мытлоу кьэзгьэшлэнэу»
elowъ.

Атэклогэз Орловам кьетхы:
«Сабый лэ цыкълухэмкэ лапл кы-
озыщэкыгъэу, зышъхэ цыкълу
птамэ кыгъезыльхэрэм гушл-
огэ зэхашэу уигъэшлэрэм фэдэ
хэта озыгъэшлыр? Кэлэплум
ищылэныгъэ ежырр зылэ ильыр,
ар ыплурэ сабыйхэм ахэлъ.
Зы сэнэхъат бгытыщтэл лф-
шлплэм укызыэрэклогэз закъом
пае ащ фэдэу лъэшэу кы-
шыпшыгушлукыхэу».

Натрыбуе дэт кэлэцкыкылыгыгыпныу N 14-м музыкэр щя-зыгыэжырэ Петрук Аннэ зэнэ-кыокыум хэлэжыагыэхэм анахыныбжыкы. Ащ культурэшхо зэрэхэлпыр, илофшлэн хэшлыкы-шхо зэрэфырилер зэнэкыокыум нафэ кыычыжыугы, ащ иегэ-джэнхэр непи сынэгы клэтых.

Жанна Ивановар Инэм дэт
кэлэцлүкү ыгыплэу N 8-м
кыкыгыагы. Сабый цыкыхуу
апэрэу ыльэгүгүэхэм испан-

Псэуальэу пшыгъэр зэрэуиунаер нахь пасэу ябгъэтхымэ нахьышы

Урысыем шаратыгъэ чыгу лахьхэм азыныкъом ягунапкъэхэр зэхэуфуыкыгъэу тхыгъэхэп. Ащ ыпкъ кыкълэу, зэгъунэгъухэм азыфагу зэмызэгъыныгъэхэр, зэ-нэкъокъухэр бэрэ къетаджэх ыкӀи чыгур ащэ ашӀоигъо зыхъукӀэ, гунапкъэхэр гъэтэрэзыгъэнхэм фэшӀ ыпкӀэ лъатызэ кадастрэ лофшӀэныр арагъэгъэцкӀэн фаеу мэхъу.

Джы бюджет мылъку пэлуагъэхэзэ муниципалитетхэм а лофшӀэныр агъэцкӀэшт. Ау чыгу лахь зырызэу шымытэу, зэголь кадастрэ квартал пчъагъэхэм атегъэпсыкыгъэу ар зэшӀахышт. Зэгъунэгъухэм азыфагу чыгу гунапкъэм ехьылӀэгъэ зэнэкъокъуныгъэ кызытаджэкӀэ, хыкум зэхэфын кыпымыкӀэу лофыр зэшӀохыгъэ хъушт. Ащ дыкыгъоу хабзэм нэрылӀэгъу кыфэхъушт хэбзэн-чъэу агъэуцугъэ псэолӀэ пчъагъэри. А зэпстэур нафэ кышыхъушт игъэкӀотыгъэ кадастрэ лофшӀэнэу зэшӀахышт. Мы лофым ехьылӀэгъэ хэбзэгъэуцугъэм ип-роект кыгъэхъазырыгъ Урысыем экономикэ хэхъоныгъэхэмкӀэ и Министерствэ. ПӀэлӀэ благъэм а хэбзэгъэуцугъэм ипроект Къэралыгъо Думэм щыхэллӀэщтых. «Урысые гъэзетым» иупчӀэхэм джэуапхэр къаритыжхэзэ, кадастрэ лофшӀэн игъэкӀотыгъэу агъэцкӀэщтым кытегушылагъ зыцӀэ къетӀогъэ ведомствэм ипашэ игуадзэу Павел Королевыр.

— **Чыгу лахь миллион 29-м ягунапкъэхэр зым адрэр зэпырыкӀэу гъэп-сыгъэх, тидэ кыкылыгъа ащ фэдиз щыкӀагъэр?**

Павел Королевыр: Кадас-трэ учетым тыхэгъэгу кӀэупчӀэн нэшанэ щыриӀ ыкӀи хэбзэгъэ-уцугъэм загъорэ хъун ылъэ-кыштэу егъэнафэ (гуцыӀэм пае, «Дачэ амнистием») чыгу лахьхэм ягунапкъэхэр тэрэ-

рэзыгъэнхэм мылъкоу пэлухъа-щтыр нахь мэкӀэшт. ЯтӀонэрэм-кӀэ, кадастрэ хэукъоныгъэхэр нахь мэкӀэ хъуштых.

— **Енэгъуагъо ар лофшӀэнышхошткӀэ. Хэтэ ар зыгъэцкӀэщтыр?**

П. К.: Муниципалитетхэр, федеральнэ мэхъанэ зилэ къа-лэхэмкӀэ — шӀольыр хабзэр ары. Ахэр арых заказхэр

«Уичыгу гунапкъэхэр тэрэзэу къэмытхыгъагъэхэми бырсыр кыпымыкӀэу илъэсипшӀ пчъагъэм упсэун плӀэкӀышт. Ащ епхыгъэ кыныгъохэм цыфхэр зарихьылӀэхэрэр ащэжы, шӀухъафтынэу араты е шэсэу агъэуцу ашӀоигъо зыхъукӀэ ары. Гунапкъэхэр тэрэзэу мытхыгъэхэу а лофыгъохэр зэшӀопхынхэ плӀэкӀыштэп».

зэу мытхыгъэхэми, ар зэрэ-уиунаер ябгъэтхын плӀэкӀыштэу. Ары чыгу лахьхэм ягунапкъэ-хэм зэпырыкыныгъэхэр бэрэ къахэфэнхэм лъапсэ фэхъугъэр.

— **Сыда ащ иягъэу къаӀорэр?**

— Уичыгу гунапкъэхэр тэрэ-зэу къэмытхыгъагъэхэми бырсыр кыпымыкӀэу илъэсипшӀ пчъагъэм упсэун плӀэкӀышт. Ащ епхыгъэ кыныгъохэм цыфхэр зарихьылӀэхэрэр ащэжы, шӀухъафтынэу араты е шэсэу агъэуцу ашӀоигъо зыхъукӀэ ары. Гунапкъэхэр тэрэзэу мытхы-гъэхэу а лофыгъохэр зэшӀо-пхынхэ плӀэкӀыштэп. Ащ имы-закъоу, цыфым ичыгу лахь игунапкъэхэр тэрэзэу мыгъэ-нэфагъэхэ зыхъукӀэ, узэрэшӀо-нэн плӀэкӀыштхэр щылӀэх. Гу-щылӀэм пае, ахэр аузонхэ альэ-кышт гъогу ашыным пае цы-фым чыгур кылаахын фаеу зыхъукӀэ. Гунапкъэхэр тэрэзэу мыгъэнафагъэхэ зыхъукӀэ, ащэ-фынэу щыт чыгу лахьым уасэу илэр зэфагъэ хэлъэу гъэпсыгъэ-ным игарантие хэти кыуитын ылъэкӀыштэп.

— **А кыныгъом дэгъэ-зыжыкӀэу илэр хэбзэ-гъэуцугъэм сыдэуштэу ыгъэнафэра?**

П. К.: Зичыгу гунапкъэ-хэр тэрэзэу мытхыгъэхэр бэ-дэдэ мэхъухэш, хэушъафы-кыгъэ чыгу лахь зырызэу шымытэу, а лофыр зэголь ка-дастрэ участкэхэм къахиубы-тэрэ чыгу лахь пстӀэхэм зэ-хэубытагъэу ащызэдэзэшӀа-хышт. Гунапкъэхэр чыгу ла-хьипшӀхэм е шӀэхэм защагъэ-цӀэкӀэкӀэ, апэрэмкӀэ, чыгу лахь пэпчӀ игунапкъэхэр гъэтэ-

кӀэштхэр анахь зыщыщыкӀэгъэ чыплӀэхэр, чыгум нахь кызы-щыкӀэупчӀэхэрэр арых. Гунап-къэхэр нахь зыщыгъэтэрэзыгъэ-хэ чыплӀэхэм, инфраструкту-рэм хэхъоныгъэхэр зыщышӀы-штхэм, линейнэ объектхэр зыщагъэпсынхэу агъэнафагъэхэм цыфхэм чыгу лахьхэр, мыко-щырэ мылъкур нахь псынӀкӀэу ащӀӀэн альӀэкӀэу гъэпсыгъэ хъушт. Мыщ дэжыым зӀкӀэри зӀлытыгъэр чыплӀэ хэбзэ къу-лыкӀухэр, ахэр ыпӀэкӀэ нахь чыжъэу плӀэхэзэ гухӀэхэр зэ-рагъэнафэхэрэр ары.

Муниципалитетхэм а фиты-

ныгъэр кызыфагъэфедэным тыщэгъуы. Сыда плӀомэ чыгу хызмэтым шапхӀэхэр зэрэщы-гъэтэрэзыгъэхэм фэдэу къалэ-кӀэхъащтыр, хэбзэлахь базэр зэрэгъэпсыгъэщтыр бӀкӀэ ялы-тыгъ. Ар амыгъэтэрэзэу чыплӀэ планированиер ыкӀи къэлэгъэ-псын лофшӀэныр шӀагъэ къа-тэу зэшӀопхынхэ плӀэкӀыштэп.

— **Кадастрэ лофшӀэны-шхор агъэцӀэкӀэ зыхъу-кӀэ, зэголь чыгу лахьхэр зиэхэм азыфагу бырсыр-хэр кытӀэджэнхэ ылъэ-кышт. Зэгъунэгъухэм язырэм ичэу, икӀэлап-чъэ зрӀэщытынхэ фаем тетэу зэрэмыгъэуцугъэ-хэр нафэ къэхъушт.**

П. К.: Чыгу лахьхэр ащэ-жыхэзэ нэмыкӀ бысымхэр ялӀэхэ зыхъукӀэ, чэур е къэ-лапчъэр тэрэзэу зэрэмыгъэ-уцугъэхэм къапкырыкӀэу зэ-мызэгъыныгъэр зэгъунэгъукӀэ-хэм азыфагу зэгорэм кытӀэ-джэжышт. Жъажъэу лоф зы-шӀэрэ лагъымэм фэд а лофыр. Арыш, хабзэр хэлажъэзэ а лофыр нахь псынӀкӀэу гъэтэ-рэзыгъэ хъумэ нахьышӀу.

Кадастрэ лофшӀэнышхор зэ-рагъэцӀэлагъэм лъыпытэу чэур е къэлапчъэр зэрэщытынхэ фа-ем тетэу гъэпсыжыгъэу кы-зышӀомыгъэшӀымы хъушт. Ары пакӀош, нахьыбэмкӀэ ар тех-ническэ лофшӀэн, чыгу лахьым игеодезическэ гунапкъэхэр гъэтэрэзыгъэнхэм ехьылӀэгъэ къодый ыкӀи зэмызэгъыны-гъэхэр кызырэкъокыштхэр нахь макӀэ мыхъункӀи пшӀэхэ-нӀэп. Ау джы ахэр хыкумым

«Зичыгу гунапкъэхэр тэрэзэу мытхыгъэхэр бэдэдэ мэхъухэш, хэушъафыкыгъэ чыгу лахь зырызэу шымытэу, а лофыр зэголь кадастрэ участкэхэм къахиубытэрэ чыгу лахь пстӀэхэм зэхэубытагъэу ащызэдэзэшӀахышт».

лофыр нэмысэу зэшӀохыгъэхэ хъушт.

— **Сыдэуштэу?**

П. К.: ЛофшӀэнхэр бюджет мылъкукӀэ агъэцӀэштхэш, хыкумым зыфагыгъазэу зэгъу-нэгъухэм гунапкъэхэм ягъэ-тэрэзын зэшӀахын альӀэкӀышт. Зичыгу игунапкъэ джы гъэп-сыжыгъэ зэрэхъугъэм зэгъу-нэгъухэм яз дырымыгъаштэ зыхъукӀэ, иеплыкӀэхэр къэ-зыушыхъатыхэр документхэр комиссиеу зэхӀащӀтым рихьы-лӀэнхэ, аужыпкъэм, еж ыуасэ

ытызэ икӀэрыкӀэу кадастрэ лофшӀэныр аригъэгъэцӀэкӀэжын ылъэкӀышт.

— **Арэу щытми, зэгъунэ-гъухэр зэмызэгъыхэм?**

П. К.: Арэуштэу зыхъукӀэ, шӀольырым игунапкъэ ехьылӀэ-гъэ карт-планым гунапкъэр зэмышӀуныгъэм тетэу кыщагъэ-лъагъош, ащ ыуж зэгъунэгъу-хэр хыкумкӀэ зэдӀонхэ альэ-кышт е зэрэщытэу къагъэнэ-жыныш, илъэс 15 зытешӀэрэ уж кадастрэ лофшӀэныр загъэ-цӀэкӀэм зэрагъэнафэагъэу тетэу гунапкъэр щытышт.

— **Зичыгу гунапкъэхэр тэрэзэу гъэнафагъэхэм е хыкум унашӀокӀэ**

«Муниципалитетхэр мы лофым ехьылӀэгъэ бюджет мылъку агъэнэфэн фаеу зыми ригъэзыштхэп. Лофыр зыфӀэкӀожырэр чыплӀэ зыгъэлорышӀэжыным икӀулыкӀухэм чыгу лахь пстӀэуми ягунапкъэхэр гъэнафэгъэнхэм мылъку пэлугъэхэгъэным ифитыныгъэ ягъэгъотыгъэныр ары».

зыгъэтэрэзыгъагъэхэм кадастрэ лофшӀэным ифэмэ-бжымы сыдэу-штэу атырихъащта?

П. К.: ШапхӀэхэм адистӀэу ыпӀэкӀэ агъэнэфэгъэ гунапкъэ-хэм, зэрэтыгъагъэхэм хэу-кыоныгъэхэр илӀэхэу кызыхамы-гъэщкӀэ ахӀэплӀэжыштхэп, хыкумым иунашӀокӀэ агъэтэ-рэзыгъэгъэ гунапкъэхэм ко-миссие гори ахӀэплӀэжыштэп.

— **Кадастрэ лофшӀэнэу рагъэжыагъэр кызы-мыдзэхэрэм е кадастрэ инженерыр ичыгу лахь изымыгъахъэрэм сыда рапэсыщтыр?**

П. К.: Ащ фэдэ зекӀуакӀэм фэдэ гори фырылӀэп. Мыщ дэ-жыым гунапкъэр зэрэтыгъэр кадастрэ къулыкӀуым унашӀоу ышыгъэм тетэу гъэпсыгъэ хъушт. А унашӀом кызыпэмы-уцужхэкӀэ, гунапкъэр тэрэ-зэу гъэнафагъэкӀэ альӀытэ. ШыпкӀэ, чыгу лахьым ифи-тыныгъэ зилӀэхэм а кулыкӀуым изекӀуакӀэкӀэ хыкумым зы-фагъэзэн фитхэу къэнэжы.

— **Зигунапкъэхэр зэ-хъокыгъэхэм тхылъ го-рэхэр икӀэрыкӀэу агъэ-хъазырыжыныхэ, чыгу лахьыр яунаеу зэрара-гъэтыгъагъэр зэрахъо-кыжыны фаеу хъушта?**

П. К.: Хъау. ЗӀкӀэ зэхъокы-ныгъэхэр кадастрэ учетым пылъ къулыкӀухэм тхылӀхэм ахагъэ-уцожыых.

— **Кадастрэ лофшӀэны-шхор агъэцӀэкӀэ зыхъукӀэ псэуальэхэр зыдэщыт чыплӀэхэр тэрэзэу агъэу-нэфыжыщтых. Сыдым пая?**

П. К.: Капитальнэ псэолӀэ-шыным ехьылӀэгъэ объектхэм апылъ къэбархэу БТИ-м кыӀэ-кӀэкыгъэхэу мыкощырэ мылъ-кум ехьылӀэгъэ къэралыгъо ка-дастрэ учетым хагъэхъажыгъа-гъэхэм, ахэр объект миллион 70-рэ мэхъух, чыгу лахьхэм координат шыкӀэм тетэу яп-хыгъэхэп. Мыкощырэ мылъкум

ехьылӀэгъэ къэралыгъо када-стрэр еӀоплӀэнчъэу щытыным фэшӀ псэуальэхэр чыгу лахьым еп-хыгъэхэу щытынхэ фае.

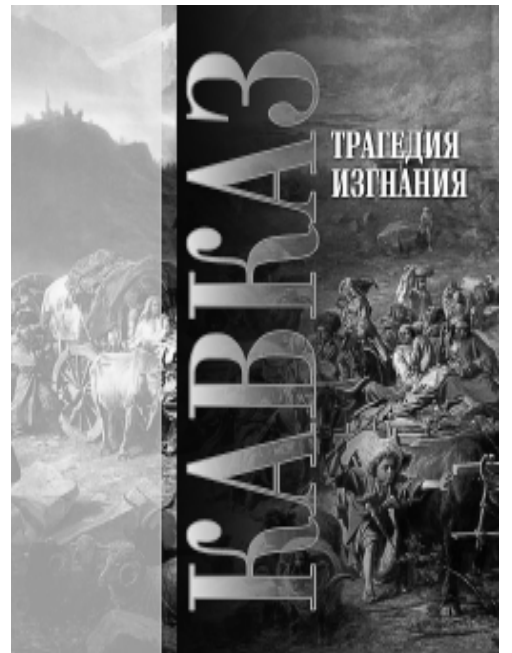
— **Сыдэу хъуштхэ зэряу-наехэр зэрарамыгъэтхы-гъэ псэуальэхэм ялоф-хэр?**

П. К.: А псэуальэхэр яуна-ехэу зэрэщытхэм игъэнэфэн нахь пасэу къежъэгъагъэмэ ыкӀи объектхэр къыдалытагъэу щытыгъэхэмэ, ахэр кадастрэ учетым хагъэуцощтгагъэх. Ау изын ямылӀэ агъэпсыгъагъэ-хэмэ, а хэукъоныгъэр кыхагъэ-щышт пшӀэдэкӀыжъэу апылӀыр зэрагъэу. Арыш, псэуальэу бгъэуцугъэр зэрэуиунаер нахь пасэу ябгъэтхымэ нахьышӀу.

— **Сыдыгъуа кадастрэ лофшӀэнышхор зауынэу щытыр?**

П. К.: 2018 — 2019-рэ илъэс-хэм аухынэу тэгугъэ. Хэбзэгъэ-уцугъэм ипроект мы илъэсым заштӀэкӀэ, илъэсыкӀэм кышы-ублагъэу кӀуачӀэ илӀэ хъушт. Ау енэгъуагъэ кыкӀэлъыкӀошт илъэсым нахь пасэу лофшӀэнхэр рамыгъэжъэнхэкӀэ, сыда плӀомэ а лофшӀэным пэлуагъэхъащт мылъкур муниципальнэ бюд-жетхэм къащыдалытэн фае. Ар псынӀкӀэ лофэу щытэп.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

Дзэм кюцтхэм я Мафэ апэрэ буклетхэр ащаратыгъэх.
(Тикорр.).

Къулыкъушлэ чан

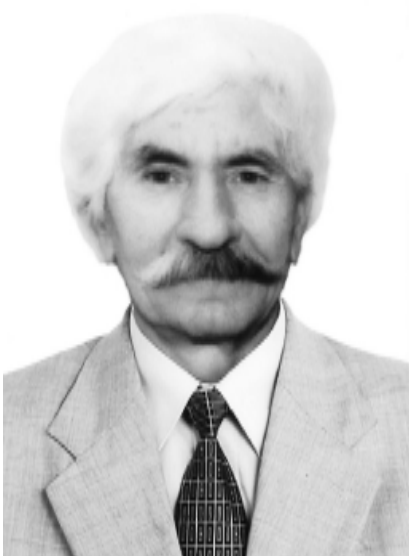
Пэрэныкъо Налбий илэс 24-рэ хъугъэ исэнэхъат фэшъыпкъэу вневедомственнэ ухъумэным зыщылажьэрэр. Мы аужырэ илэситлум къулыкъоу зыцлэ къетлаугъэм ипашэу лoф ешлэ, ыцлэ дахэклэ, шлуклэ зэраригъэлаугъэм ишыхъат къэралыгъом уасэу къыфишыгъэр. Ахэм ащыщ 2011-рэ илэсым Урысые Федерацием хэгъэгуклоцл офхэмклэ иминистрагъэу Р. Нурғалиевым къыфигъэ-

шъошэгъэ Щытхъу тхылъыр. 1970-рэ илэсым къуаджэу Пчыхъалыкъуае иунэгъо лэжъакло Налбий кыхъухъагъ. Ятэу Исхъакъ Тэхъутэмыкъое лесниче-ствэм илэс 40-рэ илоф-шлагъ, янэу Нэфсэт колхозу «Путь Ильича» зыфи-лорэм пенсием оклофэ лэ-рытныгъэ ылыгъэу шылэ-жъагъ. Пчыхъалыкъое гурьт еджа-плэу Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Нэхэе Даутэ ыцлэ зыхъырэр 1987-рэ

илэсым Налбий кызеухым, инженер сэнэхъат зэригъэгъоты шлоигъоу Харьков дэт инсти-тутым члэхъэгъагъ. Ау я 2-рэ курсым ихъэгъэ къодыеу дзэм ащагъ, Чэчэным икълэ шхъа-лэу Грознем къулыкъу щыхыгъ. Ичылэ кызеэгъэзэжым, шо-ферэу илэси 5-рэ лoф ышлагъ. Ащ ыуж уголовнэ лыхъоным кинолoгэу илэси 2-рэ шылэ-жъагъ. Ылпэклэ лыклотэн, ишлэ-ныгъэхэм ахигъэхъон ылуи Ас-трахань дэт еджаплэу къулы-къушлэхэр зыщагъэхъазырхэрэм члэхъагъ. Ар дэгъоу кыуыхыгъ ыкли лейтенант звание кы-фагъэшъошагъ. Непэ илофшлэнклэ гъэхъэгъэшлэхэр Налбий илэх, майор званием нэсыгъ. Пэ-

рытныгъэ ылыгъэу, илофшлэн гу-хъо хигъуатэзэ мэлэжъэ. Къэ-ралыгъом кыфигъэшъошэгъэ тын зэфэшъхъафхэри илэх. Сид фэдэ лoфклэ мы клалэм утефагъэми, кызэрэбделэщтым пылъ. Сэ Налбий Адыгэкъа-лэ дэт сымэджэщым нэлуасэ сыщыфэхъугъ, зы палатэ ты-зэдилыгъ, ихъалэлыгъэ зэхэс-шлагъ. Лулхъэр тлу кыпфэзы-шлыштхэм ар ащыщ, шэнышу, гуклэгъуныгъэр кьебэклы. Налбий зэрэкъулыкъушлэ чаным имызакъоу, унэгъо дахэ ышлагъ. Ишхъэгъусэу Заре-мэрэ ежыыррэ пшъэшъэжые зэдаплу. Бэлэ непэ Красно-дар дэт апшъэрэ еджаплэм члэс. **КЪЭДЭ Мухьдин.**

Гъогу кьин зэпичыгъ

Цыфыр дунаим кызтехъоклэ, шылэныгъэу шырилэщтыр ынатлэ тетхагъэу ало. Ащ зыгорэ хэлъ. Шылэныгъэ гъогоу хэти кыклуштыр къэшлэгъошлo: зым нахъ кыфэпсынклэ, адрэм кьин хелъагъо. Шхъадж инасып кызэрихъ. Непэ зигугъу къэсшлэ сшoигъор цыф хъалэлэу, охътэ кьинхэм ахэфагъэу ыкли ахэр зэпызычыгъэ лэжъаклу.

Тхъалэ Заурбий Теуцожь ыкьор къуаджэу Хъалэкъуае кышыхъугъ. Къызэрыхъухъа-гъэр мэкъумэщышлэ унэгъо кы-зэрыклу. Янэ-ятэхэм къагъэ-шлагъэм колхозым лoф шашлагъ, ящытхъу фэшъаф къуаджэм щамылоу къахыгъ. Къоджэ еджаплэм щеджагъ, ау еджэ-ныр лыгъэклотэнэу хъугъэп. 1941-рэ илэсым Хэгъэгуклоцл офхэмклэ иминистрагъэу Р. Нурғалиевым къыфигъэ-

илэсипшлэ нылэп ыныбжы-гъэр. Сабый цыклоу зищы-лэныгъэ зыпэклэ шылар изакъоу гъогу кьиным кытенагъ. Ащ илэуж лыгъэклотэным пae ар илахылхэм Ореховскэ клэлэ-цыклу Унэм раты. Уахътэу мыщ зэрэчлэсын фаер зэринэклыгъэу 1957-рэ илэсым кычлэклыжы. Ахэм афэдэхэр сэнэхъат зы-щызэрагъэгъотырэ еджаплэхэм агъаклоштыгъэх. Ахэм Заурбий ахэтэу Ашхабад дэт ФЗУ-м щеджэнэу агъакло, псэолэшлэ сэнэхъатыр илэу еджаплэр кье-ухы. — А лэжъаныр боу кьин-ыгъ, — ело Заурбий. — Аш-хабад чыгусысыныр кышыхъу-

гъэу шытыгъ. Къэлэшхом дэт унэхэр чыгум шизы хъугъагъэх. Заводи, фабрики зэхэтэкъо-гъагъ, нэбгырэ мин пчагъэ хэклодэгъагъ. А эклэр зып-лэжъагъ, гур узыштыгъэ, ау тэ пшъэрылэу тилагъэр ахэм яшлыжыны амалэу тилэмклэ тыхэлэжъэнэу арыгъэ. Тхъамыклагъор кызыфэклогъэ къэлэшхом кыдэнэгъэ цыфхэр псэу зэшъоштыр кызыгъотырэ бригадэм Тхъалэ Заурбий хэхъэ. Псыр пшахъом лэклэ кычлэ-пшын фэагъ. Ащ фабэр гра-дус 50 — 60-м щынэсыштыгъ, шхъэр зэтеутэу ыгъэузэу зы-пылгыгъэхэ лoфыр псынклагъэп. — Пшэхъолэ нэклэу Ка-

ракум зыфэдэр кыбгъурылоным пae, ар унитлуклэ плэжъун фае, — ело Заурбий. — Ащ псым тыщылыхъуэ тицыфхэри, ти-техники пшахъом щыпхырыз-хэу ыкли шычлэхъэхэу кыхэ-кыгъ. А псэури Заурбэч зэпи-чыгъ ыкли псаоу къэнэныр инасып кыуытыгъ. Мыр зэ-рыфэгъэ чыплэм укыкыжыны хъумэ, лыгъэ икъу пхэлэу, угуклэ упытэн фае. Зэгорэм лoфшлэплэм кьин-кыжызэ, бригадэу зыхэтыр зы-дэщыт уцуплэм къэсынклэ метрэ шэ зытлу къэнагъэу, фабэр градус 50-м нэсэу, ышхъэ къэ-унази пшэхъо стырым хэфагъ. Бэрэ шылэныгъэми ымышлэу тлэклу кызызэрэшлэжым къэп-лэагъ, кызэтлысым, тыдэкли шлунклэ. Чыжъэу нэфынэ тлэклу къэцлыоу зельэгъум, ерагъэу еклугъ. Ар мэлхэр зылыгъ мэ-лахъоу кычлэклыгъ, ащ чэщыр щырихыгъ. Ащ фэдэу Заурбий зэпи-чыгъэр маклэп. Пшэхъолэ нэ-клэу Каракум итэу псым икъэ-гъотын пылъ бригадэм илэ-сиблэ лoф шишлагъ. А уахътэм кыкылоцл кьинэу ылэжъугъэм апсыхъагъ, пытэ ашыгъ. За-урбий кьинэу зэпичыгъэхэм бэрэ ягугъу ышлырэп, ыгуклэ шымыгъупшэхэрэми. Джары «Бэ

зылэжъугъэ нахы бэ зышлагъ» зыклалорэр. Дзэ къулыкъум клон фаеу 1963-рэ илэсым палэу кы-зэсым, Кострома ащагъ, ра-кетнэ дзэм хэтыгъ. Гурыт Азием ит ракетэхэр зыщауп-лэклурэ чыплэу «Тюратам — Байконур» зыфилорэм къулы-кър шылыгъэклотэагъ. 1965-рэ илэсым дзэ къу-лыкъур кыуухи икъуаджэ къэ-кложыгъ. Бэрэ шымысэу колхо-зэу «Путь Ильича» зыфилорэм хахы механизаторэу шылэ-жъагъ. Нэужым чыплэу гурыт еджаплэм икотельнэ иопера-торэу илэс пчагъэрэ лутыгъ. Мы уахътэм пенсием щыл. Зэшхъэгъусэхэу Заурбий-рэ Марыетрэ зы пшъашъэ зэда-плугъ, пхъорэльфитлу ял. Япшъа-шъэу Заремэ Адыгэ къэралыгъо университетыр кыуухыгъ. Юрист сэнэхъатыр зэригъэгъотыгъ. Тэхъутэмыкъое районым ихъы-кум секретарэу лoф щешлэ. Унэгъо дахэ илэу мэпсэу. Тхъалэ Заурбий непэ кыиз-нэсыгъэм клэлэцыклу Унэм кыдычлэсыгъэхэр шыгъупша-гъэхэп, ренэу алоклэ. **ХЪОДЭ Сэфэр. лoфшлэным иветеран.** Хъалэкъуай. Сурэтым итыр: **Тхъалэ За-урбий.**

ШЭКИО Абрек

Лэжъэклогум гугъэр щепсы

Ощыр кьечъэбзэхы,
Зэпигъэузэ мэхъы.
Чышхъэсапэм
Шлоу кышцэшъо.
Ошъочапэм
Шхъуантлэ ышъо.
Къырикыхэу кьещы,
Хъасэм шлүфэс рехы.
Хъупсклэу пчыклэр,
Шыблэр мао.
Емылычэу шыклэр,
Чъэзэ мэхъо.
Жъым кигъэпщэу кьещы,
Чы цыпэм щепсы.
Хашъор дышъэ нэгү,
Мэгүшлосы.
Лэжъакломи ыгу
Гугъэр щепсы.

Сиунай чыбгъэр

Нэфыр огум икълугъэу изэу,
Шыблэм ошхыр дэлъатэу кьэжъагъ.
Джэмэкышхэ зыхэлуклрэ мээу
Тихэгъуашхъэ лутыр къэклэжыгъ.
Май тыгъэм чым кыфегъэзэжы,

Усэхэр

Ащ ибзыйхэр жьи пси апхырэклэ.
Жьи пси сшъац зэлахы-зэлэшлэжы,
Псыхъо чъэрым гырэу зэутхыпкы.
Сэ кысэжэ нэм фэмыпллэрэ губ-
гъор:
Уцы, коцы, натрыф хъас, тыгъэ-
гъаз...
Слэшхъэ хэлэу сиунай чыб-
гъэр,
Бгъэгум гугъи, сишлүлэжъуи диз.

Сыдэу лoфа!

Сыдэу лoфа, сыдэу тхъамыклагъу:
Зыбгъу горэм ренэу цыгумэклыгъу
Тфетрэл ишыкыгъэ лэпылэжур,
Сыд, тлэ, адэ узылыгъыр?!
Зым илэныгъ, адрэм ишлүлэжъуныгъ
Кызыхэклырэр дунэе гуцафыр.
Тыгъэкошба, тыолэлу, шылэныгъ,
Чыплэ кьиным итэгъэщ цыфыр!
Тиорэдхэм укыригъашлэуи ахэт.
Адэ гыбзэ тамэм члэтыр хэт?

Сыдэу лoфа, сыдэу тхъамыклагъу:
Зыбгъу горэм ренэу цыгумэклыгъу!

Дунэе нэфыр зэлэтэшлэжы

Акылым инэф, ыкълуачлэ
Тыгъэкъокыплэм кыщечъэ.
Лээклапцлэу чыльэм ыльа-
члэ Синэсмэ сыкыгъэклэжы.
Сичыгу, опсэу, о тыолэты,
Е, си Тхъэ заку, о тыоцылэ.
Щымылэр шылу тэлуатэ,
Жэ тлутыш, такышлогышлэ.
Зэ тызэхъоны, зэ тызэшлужы,
Тызэхэкыжы, тызэхэхъажы.
Нэмык! къэтэщэ, ар тэтлупчыжы.
Дунэе нэфыр зэлэтэшлэжы.
Акылым инэф, ыкълуачлэ
Дгъэфедэу тырыжъугъэпсэу.
Сицыхъэшлэгу чыльэм ыльа-
члэ, Сиуджэгъурэпыш, тхъаегъэпсэу!

Чыгу гъэхъун

Чыгу гъэхъунэр Лэбэ гузэгү шъыпкъ,
Бзыу жэмачыур иорэд фэшъыпкъ.
Ущымыстэу, ащ тыгъэр шышъаб,
Бэу шхъащытыр пцел чыгъ быраб.
лaплкьорэгъэу псым зыкырэщэклы,
Чыгу гъэхъунэм пагэу шхъэр егъэклы,
Пцэжышэмэ ренэу мыр якуапл,
Сильэныкъо изы гүлэтып!

Къещы, кысфещы

Тыгъэр цэкълэу кьепсы, кьэо-
шъуапщэ,
Ошхыр гъогу сапэм щэутэкорэпщы.
Шъоф напэр бзыбзэу кызылэпхъа-
кы,
Уц къашхъом лъапцлэу сыкыше-
чъэклы.
Ощх лэжъо кыхъэм сызыкымы-
гъахъэу,
Къещы, кысфещы хашъор кыс-
фихъэу.
Жымызэу, клапщэу ошхыр гъэбэжъу
нэгү,
Коцышхъэ пцэрым кьегушлуклы ыгу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Муниципальнэ образованиехэм ащыпсэухэрэм коммунальнэ фэло-фашлэхэм апае 2014-рэ илъэсым бэдзэогъум и 1-м кыщегъэжыагъэу 2018-рэ илъэсым нэс ахъщэу атыштым фэхъушт зэхъоклыныгъэхэмкIэ индексхэм яхылаагъ

Урысые Федерацием и Правительствэ иунашъоу N 400-р зытетэу «Урысые Федерацием коммунальнэ фэло-фашлэхэм апае цыфхэм щатырэм зэхъоклыныгъэу фашыштымкIэ индексхэр зэрагъэпсыхэрэм ехылаагъ» зыфилоу 2014-рэ илъэсым мэлыйфэгъум и 30-м аштагъэм, джащ фэдэу муниципальнэ образованиехэм янароднэ депутатхэм я Советхэм яунашъо-хэм атегъэпсыхыагъэу **унашъо сэшлы:**

1. Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указэу

N 52-р зытетэу «Муниципальнэ образованиехэм ащыпсэухэрэм коммунальнэ фэло-фашлэхэм апае 2014-рэ илъэсым бэдзэогъум и 1-м кыщегъэжыагъэу 2018-рэ илъэсым нэс ахъщэу атыштым фэхъушт зэхъоклыныгъэхэмкIэ индексхэр ухэсыгъэнхэм ехылаагъ» зыфилоу 2014-рэ илъэсым жьоныгуа-клэм и 7-м аштагъэмкIэ аухэсыгъэ индексхэм зэхъоклыныгъэхэр афэшлыгъэнхэу, я 26-рэ, 28-рэ, 31-рэ, 32-рэ, 33-рэ пунктхэм ахэт пчъагъэу «6,

2-р» пчъагъэу «7, 0»-клэ зэблэхъугъэнэу.

2. Официальнэу кызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешлэкIэ мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан**

кь. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 13, 2014-рэ илъэс
N 112

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет иунашъу

**Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэм зэдыряе мылькур игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыгъэным фытегъэпсыхъэу
лофшIэнэу хэушхъафыкIыгъэ мыкоммерческэ организацием ыгъэцакIэрэр шапхъэу щылэхэм зэрадиштэрэр
уплэкIугъэнымкIэ Iофыгъо заулэхэм афэгъэхьыгъ**

Урысые Федерацием псэупIэ унэхэмкIэ и Кодекс ия 186-рэ статья, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм и Законэу N 225-р зытетэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэм зэдыряе мылькур игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыгъэным фытегъэпсыхъэу IофшIэнэу хэушхъафыкIыгъэ мыкоммерческэ организацием ыгъэцакIэрэр шапхъэу щылэхэм зэрадиштэрэр уплэкIугъэнымкIэ Iофыгъо заулэхэм афэгъэхьыгъ» зыфилоу 2013-рэ илъэсым шышхъэIум и 1-м кыдэкIыгъэм атегъэпсыхыагъэу Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**

1. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэм зэдыряе мылькур игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыгъэным фытегъэпсыхъэу IофшIэнэу хэушхъафыкIыгъэ мыкоммерческэ организацием ыгъэцакIэрэр шапхъэу щылэхэм зэрадиштэрэр уплэкIугъэным Адыгэ Республикэм унэхэмкIэ ифонд зэрагъэфедэрэм, псэуалэхэр зэрашыхэрэм алыпIэрэ ГъэлорышIапIэр фэгъэзэгъэнэу.

2. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэм зэдыряе мылькур игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыгъэным фытегъэпсыхъэу IофшIэнэу хэушхъафыкIыгъэ мыкоммерческэ организацием ыгъэцакIэрэр шапхъэу щылэхэм зэрадиштэрэр уплэкIугъэнымкIэ Iофыгъо заулэхэр ухэсыгъэнхэу.

3. Мы кыкIэлъыкIохэрэ зэхъоклыныгъэхэр афэшлыгъэнхэу:

1) Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет иунашъоу N 5-р зытетэу «Адыгэ Республи-

кэм къэралыгъо финанс уплэкIунымкIэ и ГъэлорышIапIэ ехылаагъэ Положением фэгъэхьыгъ» зыфилоу 2014-рэ илъэсым щылэ мазэм и 17-м кыдэкIыгъэмкIэ аухэсыгъэ Положением мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

а) я 2-рэ разделым ия 3-рэ пункт мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«3) фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэм зэдыряе мылькур игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыгъэным фытегъэпсыхъэу IофшIэнэу хэушхъафыкIыгъэ мыкоммерческэ организацием ыгъэцакIэрэр шапхъэу щылэхэм зэрадиштэрэр уплэкIугъэным, Урысые Федерацием цыф псэупIэхэмкIэ и Кодекс ия 186-рэ статья тегъэпсыхъэу бюджет хэбзэгъэуцугъэу щылэм ар диштэныр.»;

б) я 4-рэ разделым ия 1-рэ пункт ия 10-рэ подпункт хэт гуцылэхэу «шъолырхэм яоператор Iоф зэришIэрэр уплэкIугъэным» зыфилохэрэм ачIыплэкIэ гуцылэхэу «Адыгэ Республикэм и республикэ бюджет икъэIуапIэхэмкIэ шъолыр операторы зэрагъэфедэрэр уплэкIугъэным» зыфилохэрэр тхыгъэнхэу;

2) Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет иунашъоу N 43-р зытетэу «Къэралыгъо IэкIоцI финанс уплэкIуныр зэрэзэхашэрэ шIыкIэм ехылаагъ» зыфилоу 2014-рэ илъэсым мэзаем и 28-м кыдэкIыгъэмкIэ аухэсыгъэ Iофыгъохэм мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр афэшлыгъэнхэу:

а) «фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэм зэ-

дыряе мылькур игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыгъэным фытегъэпсыхъэу IофшIэнэу хэушхъафыкIыгъэ мыкоммерческэ организацием ыгъэцакIэрэр шапхъэу щылэхэм зэрадиштэрэр уплэкIугъэнымкIэ» зыфилохэрэм ачIыплэкIэ гуцылэхэу «фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэм зэдыряе мылькур игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыгъэным фытегъэпсыхъэу IофшIэнэу хэушхъафыкIыгъэ мыкоммерческэ организацием ыгъэцакIэрэр шапхъэу щылэхэм зэрадиштэрэр уплэкIугъэнымкIэ Iофыгъо гъэнэфагъэхэр зэшIохыгъэнхэр, Урысые Федерацием цыф псэупIэхэмкIэ и Кодекс ия 186-рэ статья тегъэпсыхъэу ар гъэцэкIэгъэныр» зыфилохэрэр тхыгъэнхэу;

б) я 8-рэ пунктым ия 3-рэ подпункт мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«3) Урысые Федерацием псэупIэ унэхэмкIэ и Кодекс ия 186-рэ статья тегъэпсыхъэу, бюджет хэбзэгъэуцугъэу щылэм диштэу фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэм зэдыряе мылькур игъэкIотыгъэу гъэцэкIэжыгъэным фытегъэпсыхъэу IофшIэнэу хэушхъафыкIыгъэ мыкоммерческэ организацием ыгъэцакIэрэр шапхъэу щылэхэм адиштэу шлыгъэнэу.».

4. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМПЫЛ Мурат**

кь. Мыекъуапэ,
Iоныгъом и 18, 2014-рэ илъэс
N 228

Амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэм кыыхиубытэрэ къэбархэр алъыгъэлэсыгъэнхэр

Федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «РосреестрэмкIэ федеральнэ кадастрэ палатэр» зыфилохэрэм икъутамэу Адыгэ Республикэм щылэм ипшъэрыл шъхъалэхэм зыкIэ ащыц амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэм кыыхиубытэрэ къэбархэр алэкIэгъэхьэгъэнхэр.

Федеральнэ законэу N 221-р зытетэу «Амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэм ехылаагъ» зыфилоу 2007-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м кыдэкIыгъэм кызырэдильытэрэ шIыкIэм тетэу къэбарыр алэIагъахъэ.

Къэралыгъо кадастрэм кыдилытэрэ къэбархэр хэта кызылэкIэзгъэхъан зылэкIыштыр?

— Амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэм хэхъэх чIыгу Iахъхэм, унэхэм, псэуалэхэм ыкIи нэмыкIэхэм афэгъэхьыгъэ къэбархэр. А къэбархэр кызыфагъэфедэх кадастрэ IофшIэнхэр зэшIуахынхэм, фитыныгъэу ялэхэр тхыгъэнхэм ыкIи нэмыкIэхэм апае. Фэе пстэуми а къэбархэр кызылэIагъэхъанхэ алэкIышты.

Сыд фэдэ шIыкIэм тетэу кадастрэ палатэм къэбархэр кызылэкIэбгъэхъанхэ плэкIышты?

— Федеральнэ законэу N 221-р зытетэу «Амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэм ехылаагъ» зыфилоу 2007-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м аштагъэм ия 14-рэ статья тегъэпсыхъэу къэбархэр мыщ фэдэ шIыкIэм тетэу кызылэкIэбгъэхъанхэ плэкIышты.

— амыгъэкощырэ мылькумкIэ къэралыгъо кадастрэм хэхъэрэ псэуалэхэм ехылаагъэ къэбархэм лъапсэ афэхъугъэ документым икопиеу;

— амыгъэкощырэ мылькум фэгъэхьыгъэ тхыгъэм кыыхъыгъэу;

— амыгъэкощырэ мылькум икадастрэ паспорт тешIыкIыгъэу;

— чIыплэу ащ кыыхиубытэрэм икадастрэ план фэдэу гъэпсыгъэу.

ЧIыгу Iахъым икадастрэ паспортрэ чIыгу Iахъым фэгъэхьыгъэу кадастрэм кыыхъыкIыгъэмрэ сыда зэрэзэтекIыхэрэр?

— Кадастрэ паспортмрэ кыыхъыкIыгъэмрэ амыгъэкощырэ мылькум фэгъэхьыгъэу къэбарыбэ кыыплэIагъэхъан алэкIышты. Кадастрэ паспорт кызыфагъэфедэ фитыныгъэр тхыгъэным пэе ыкIи амыгъэкощырэ мылькум фэгъэхьыгъэу къэбарыр зэкIэ ащ ит.

Кадастрэм кыыхъыкIыгъэм фэгъэхьыгъэу кэпIон хъумэ, псэуалэхэм игъэфедэн зэрэзэпыгъэр, чIыгу Iахъым игъунапкэхэм афэгъэхьыгъэу къэбар клэкIыр ыкIи нэмыкIэхэр ибгъотэшты.

Сыд фэдэ шIыкIэлэ къэбархэр алэкIэбгъэхъан плэкIышты?

— Ежь цыфым ишIоигъоныгъэу тетэу кадастрэ учетымкIэ кыулыкIум Iофыгъоу зыгъэгумэкIыхэрэр IэIагъахъэх. Мыщ фэдэ шIыкIэм тетэу ахэр агъэпсых:

— тхылыплэ документэу, электроннэ шIыкIэм тетэу гъэпсыгъэ документэу е нэмыкIэхэу.

Сыд фэдэ плалэкIэ къэбарыр алэIагъахъэра?

— Джырэклэ кIуачIэ зилэ хэбзэгъэуцугъэм тегъэпсыхъагъэу кадастрэ паспортхэу е кадастрэхэм кыахъыкIыгъэу тхъапэхэу ахэр щэтых. НахыбэрэмкIэ ахэр алэкIэхъанхэм пэе лъэлур затыгъэм ыуж IофшIэгъу мэфитф нахыбэ тырагъашIэрэп.

Адыгэ Республикэм мы лъэныкъомкIэ ренэу IофшIэн гъэнэфагъэу щызэшIуахы цыфхэм яфэло-фашлэхэр нахышIоу афэгъэцэкIэгъэнхэм пэе.

Документхэр кыафэгъэхъабырхэм пэе цыфхэм тхъапша ахъщэу атырэр?

ЧIыгу Iахъым фэгъэхьыгъэу кыыхъыкIыгъэм пэе тхылыплэм тетэу къэбарыр кыалэIагъэхъагъэу зыхъукIэ, сомэ 400, кадастрэ паспортм пэе — сомэ 200, чIыплэм икадастрэ план пэе — сомэ 800 аты. Электроннэ шIыкIэм тетэу къэбарыр кызылэкIэбгъэхъаным пэе птыштыр ащ нахы нахъ макI. Гуцылэм пэе, чIыгу Iахъым фэгъэхьыгъэу кыыхъыкIыгъэу къэбарым лъыптыштыр пстэумкIи соми 150-рэ, амыгъэкощырэ мылькум кадастрэ уасэу илэм фэгъэхьыгъэу справкэр ыпкIэ хэмылэхэу кыуатын алэкIышты.

Ахъщэр тыгъэным плалэ гъэнэфагъэ ищыкIагъэу щыта?

— Мазэм кыкIоцI ащ тэфэрэ ахъщэр птын фэе.

Сыд фэдэ шIыкIэм тетэу ахъщэр птымэ нахышIуа?

— Банкым икъутэмэ зэфэшхъафхэм ащыптын плэкIышты;

— джащ фэдэу терминалхэр кызыфэбгъэфедэнхэ, ИнтернетымкIи ащ тэфэрэр птын плэкIышты.

Адэ шапхъэу щылэм шIокIэу ахъщэ птыгъэ хъумэ, лыер кызылэкIэбгъэхъажьы плэкIышты?

— Ушхъагъу зэфэшхъафхэм кыахэкIэу птын фэем кыбгъэхъугъэу зыхъукIэ, лъэлэу тхылыкIэ кадастрэ учетым икыулыкIуу зыфэбгъэзэн плэкIышты. Iофыгъоу узгъэгумэкIырэм, къэбарэу кызылэкIэбгъахъэмэ пшIоигъом ялытыгъэу ахъщэу тэфэштыр кырадзэ. КъэлыкIырэр плалэ гъэнэфагъэу илэу кыыплэIагъэхъажьы алэкIышты.

Мы аужырэ уахътэм кадастрэ палатэр чIыплэхэм цыфхэм щалукIэзэ яфэло-фашлэхэр афэгъэцакIэх. Хэта ащ фэдэ шIыкIэм тетэу ар кызыфэзгъэфедэн зылэкIыштыр ыкIи сыд фэдэ шIуагъа ащ хэлъыр?

— Мыр нахыбэмэ агукIэ кызыклаштырэр уиунэ уисэу ишIоигъоныгъэу кызырэфэагъэцэкIэштым пай. ТелефонкIэ, электроннэ почтэкIэ е о пшхъэкIэ кадастрэ палатэм зыфэбгъэзэн ыкIи уилэлэу тхылы кыфэбгъэзэн плэкIышты. Сомэ 1000 зяптырэ нэужым (фэло-фашлэм тэфэрэ ахъщэр ары) кадастрэ палатэм иIофышIэ узчыпсэурэ унэм е уиофис кыэкIош документхэм япхыгъэу IофшIэныр егъэцакIэ. Тэ анахъэу тыналэ зытетыр цыфхэмкIэ нахъ Iэры-фэгъоу а шIыкIэр гъэфедэгъэныр ары.

**Федеральнэ кадастрэ палатэм икъутамэу
Адыгэ Республикэм щылэм кадастрэ Iофхэм
язэшIохынкIэ иотдел иинженерэу
Валентина ПУТИЛИНА**

ТИЗЭУКІЭГЪУ ГЪЭШІЭГЪОНХЭР

ІэнэтІакІэхэм аІухьагъэхэр

Мы сурэтым ишъуІагъохэрэр бэмышІау яІэнатІэхэм аІухьагъэх. Шъхьэлэхьо Светланэ Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахымэ ыцІэкІэ шытым идиректорэу агъэнэфагъ. Лышэ Рустем Адыгеим и Къэралыгъо филармоние идиректор шъхьалэ хьугъэ.

Шъхьэлэхьо Светланэрэ Лышэ Рустемрэ культурэм щашІэх. ІэнэтІэ зэфэшъафхэм аІухтху Адыгэ Республикэм икультурэ нахь Іагъау Іэтыгъэным зІахьышІу хэзышыхьэхэрэм ащыщых.

Тигъэзетеджэхэм яепІыкІэхэр кыдэтІытэхэзэ, Шъхьэлэхьо Светланэрэ Лышэ Рустемрэ джырэблагъэ гущыІагъу тафэхьугъ. Къэбарэу кытфалотагъэр макІап, тигуапэу тядэлугъ. ТизэлукІэгъухэр зэрэкІагъэхэм шІэхэу шъуащыдгъэгъозэшт.

Сурэтым итхэр: Лышэ Рустемрэ Шъхьэлэхьо Светланэрэ.

ЛЪЭПҚЪ ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

Минитфым нахьыб къяплъыгъэр

Дунаим шызэлъашІэрэ тилъэпкъ къэшъокІо ансамблэу «Налмэсыр» Израиль шылагъ. Адыгэхэр зыщыпсэурэ къуаджэу Кфар-Камэ культурэм имэфэкІау шыкІуагъэм хэлэжъагъэх.

— Бысымхэр дахэу кызэрэтпэгъокІыгъэхэр гущыІэкІэ кысфэлосттэп, ар плъэгъун фадэ, — еІо Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу Хьакъуй Анжеликэ. — Израиль ис тилъэпкъэгъухэр адыгабзэкІэ кыддэгъушыІэщтыгъэх. ТагъэгъушІагъ. Ныбджэгъоу, нэІуасэу тІэхэм къахьуагъэу Мыекьуапэ къэдгъэзэжыгъ.

— Израиль тызэрэщыІагъэр гукъэкІыжъ ІаплІау тІэшт, —

тизэдэгъушыІагъу ІагъэкІуатэ къэшъуакІоу Нэгъой Мадина. — ІэкІыб хэгъэгу укІагъэу уилъэпкъэгъухэм уаІукІэмэ мэхъанэ зэптырр макІап.

Нэбгырэ мини 5-м нахьыбэ зыщызэлукІэгъэ чыплІэм «Налмэсыр» концерт кыщитыгъ. Адыгэу Израиль исхэм ямызакъоу, джуртхэр, урысхэр, нэмыкІ лъэпкъхэм ащыщхэр пчыхьэзэхьэхэр зэрэкІагъэм еплъыгъэх.

КУШЪХЪЭФЭЧЪЭ СПОРТЫР. ЕВРОПЭМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Медалыр тыжбын

Кушъхъэфэчъэ спортымкІэ Европэм изэнэкъокъу хуІуафгъэхэм азыфагу къалэу Гваделупэ шыкІуагъ. Карибскэ хым ар хэт. Хыгъэхьунэр Францием ий, Кубэ нахь пэблагъ. Урысыем ихэшыпыкІыгъэ командэ хэтэу Адыгеим щапІугъэ Александр Евтушенкэр зэлукІэгъухэм ахэлэжъагъ.

Ащ фэдэ зэнэкъокъу инхэм апэрэу иухъазырыныгъэ А. Евтушенкэм щипІлэкІугъ. Трекым километри 4 кыщичыгъ. Спортсмен ныбжыкІэм кІуачІау, сенаушыгъэу хэлъыр Европэм изэнэкъокъу кыщичгъэлэгъуагъ, ятІонэрэ чыплІэр кыдихыгъ. Александр Великобританием шыщ спортсменым нэгъаупІаплІагъуи 2-кІэ Іууж къынагъ.

Адыгэ къэралыгъо университетым физкультрэмкІэ ыкІи дзюдомкІэ и Институт Александр Евтушенкэр щеджэ, Адыгеим изаслуженнэ тренерэу Владимир Бородавкинм егъасэ.

— Дунаим и Кубок икыдэхын фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъухэр шэкІогъум, тыгъэгъазэм, шылэ мазэм хэгъэгу зэфэшъафхэм ащыкІоштых, — къелуатэ Адыгэ Республикэм кушъхъэфэчъэ спортымкІэ икІэлэцІыкІуныбжыкІэ спорт еджаІа идиректорэу Анатолий Лелюк. — 2015-рэ иІъэсым мэзаем дунаим изэнэкъокъу Францием шызэхашт.

Адыгеим щапІугъэхэ СтІашъу Мамыр, Александр Куликовскэр, Александр Евтушенкэр Урысыем ихэшыпыкІыгъэ командэ хэтхэу зэлукІэгъухэм ахэлэжъэщтых. Кушъхъэфэчъэ спортым тиреспубликэ зыщыушъомбгъугъ. А. Евтушенкэм, А. Куликовскэм, М. СтІашъум кызэрэтатІагъэу, дунэе зэнэкъокъухэм яшъыпкъэу зафагъэхъазыры, медальхэм афэбэнэщтых.

Адыгеим шыщ кІэлэеджакІохэм тиспортсменхэр шысэ афэхьух. Мыекьуапэ кызагъэзэжыкІэ якІэлэегъаджэхэм, Іахьылхэм, ныбджэгъухэм аІукІэщтых.

Сурэтым итхэр: Анатолий Лелюкрэ Александр Евтушенкэмрэ.

ФУТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

УхъумаІом Іыплъагъэхэп

«Афыпс» Афипский — «Зэкъошныгъ» Мыекьуапэ — 1:0. Чъэпыогъум и 19-м Афипскэм шызэлукІагъэх. Къэлапчъэм Іагуаор дэзыхъагъэр: Сибба — 88.

— Урысые Федерацием футболымкІэ ипрофессиональнэ куп (ПФЛ) ипрезидентэу Андрей Соколовым сыгосэу ешІэгъум тепІыгъ, — къелуатэ «Зэкъошныгъэм» идиректор шъхьалэу Натхьо Адамэ. — ЗэлукІагъур 0:0-у аухыныр нахь тэрэзэу тІытэщтыгъ. Къэлапчъэм Іагуаор дэдзэнэу футболлистхэр бэрэ чыплІау ифагъэхэп. УхъумаІохэр цыхьэшІагъоу ешІэщтыгъэх. Зэнэкъокъур аухынкІэ такыкытІу къэнагъэу «Афыпсым» угловоир кытыгъ.

Анахь дэгъоу ешІагъэмэ ащыщэу, «Афыпсым» иухъумаІоу Сибба ыпэкІэ кызылтым, ошІэ-дэмышІау Іагъау зэогъэ Іагуаор тикъэлапчъэ кыдэфагъ. Пчъагъэу 1:0-р зэрэхъокІыну «Зэкъошныгъэм» иешІаІохэм уахьтэ яІэжыгъэп.

КІэуххэр

ТСК — СКЧФ — 1:1, «Торпедо» — «Шъачэ» — 2:0, «Жемчужина» — «Черноморец» — 0:0, «Биолог» — «Витязь» — 1:0.

«Анжи-2» — «Спартак» — 0:0, «Ангушт» — «Терек-2» — 1:0, «Таганрог» — «Ротор» — 2:0, «Астрахань» — «Динамо» — 0:2, МИТОС — «Мэщыкьу» — 0:0.

ЧыплІэхэр

Купэу «А»-р

1. «Черноморец» — 25
2. «Витязь» — 23
3. «Торпедо» — 23
4. «Афыпс» — 22
5. ТСК — 17
6. «Зэкъошныгъ» — 13
7. «Краснодар-2» — 13
8. «Биолог» — 13

9. «Жемчужина» — 12
10. «Шъачэ» — 6
11. СКЧФ — 4.

Купэу «Б»-р

1. «Динамо» — 24
2. «Таганрог» — 22
3. МИТОС — 19
4. «Спартак» — 16
5. «Ротор» — 15
6. «Ангушт» — 15
7. «Анжи-2» — 13
8. «Мэщыкьу» — 12
9. «Терек-2» — 10
10. «Алания» — 9
11. «Астрахань» — 7.

Чъэпыогъум и 25-м я 14-рэ ешІэгъухэр командэхэм яІэщтых. «Зэкъошныгъэр» «Краснодар-2»-м Мыекьуапэ шыІукІэшт. ЕшІагъур мафэм сыхъатыр 3-м аублэшт.

НэкІубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТІЫЛЬ Нурбий.

Зэхэзыщагъэр ыкІи кыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІа зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыІэр: 385000,

къ. Мыекьуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэкІыжъ зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэІы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплІэ гъэІорышІапл, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекьуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4046

Индексхэр 52161 52162 Зак. 3193

Хэутыным узыкІэТхэнэу шыт уахьтэр Сыхъатыр 18.00 ЗыщыкІэТхэгъэх уахьтэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхьалэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр

МэшІІэкъо Саид

Редактор шъхьалэм игуадзэр — пшъэдэкІыжъ зыхьырэ секретарыр Хьурмэ Хьусен